



Mihail Lermontov

1814-1841

## Mihail Lermontov

### DEMONUL MEU

POEZII

Selectie, prefata si traducere  
de  
Ion HADARCĂ

Editura  
PRUT INTERNATIONAL

## CUPRINS

Notă asupra ediției .....	4
Lira lui Lermontov .....	5
1828	
Toamna .....	17
Rătăcirea lui Kupidon .....	18
Fluierul .....	19
Poetul .....	20
1829	
Către prietenii .....	23
Portrete .....	24
O melodie rusească .....	27
Cântec .....	28
Către*** .....	29
Romanță .....	30
Epigrame .....	31
Napoleon .....	33
Pan .....	36
Tânga turcului .....	37
Răspuns .....	38
Demonul meu .....	39
Unui prieten .....	40
Elegie .....	41
Monolog .....	42
Mănușa .....	43
Rugăciune .....	46

1830	
Primăvara .....	49
* * * [Însingurat în larma lumii..] .....	50
Caucazul .....	51
Stanțe .....	52
Înserare după ploaie .....	53
Romântul pentru oameni și arti .....	54
Sentenț .....	54
Mormântul lui Ossian .....	55
* * * [Tăcere, discul lunii, plin..] .....	56
Un cerșetor .....	57
Previziune .....	58
Veneția .....	59
Steaua .....	60
Valurile, oamenii .....	61
Casa mea .....	62
Prima dragoste .....	63
1831	
Speranța .....	67
* * * [Cine-a văzut Kremlinul aurit..] .....	68
Cerul și stelele .....	69
Îngerul .....	70
1832	
* * * [Azurul munților ador..] .....	73
Soarele .....	75
Vela .....	76
* * * [Nu-s Byron, nu, mi-s alt sus-pus..] .....	77
Had we never loved so kindly .....	78
1833-1836	
*** [La cei pinteni de arginturi..] .....	81
*** [La fel ca-n teatrul scena lumii este..] .....	82

1837	
Borodino .....	85
Rugăciune .....	89
* * * [De cântă - sunete sărută..] .....	90
1838	
Fugarul .....	93
Cântecul demonului .....	99
1839	
(Nașterea pruncului...) .....	103
Rugă .....	104
1840	
Norii .....	107
* * * [Fragment din Valerik] .....	108
Din Goethe .....	109
1841	
Dezinovățire .....	113
Patria .....	114
* * * [La nordul sălbatice stă mult singuratic...] .....	115
* * * [Adio, nespălat imperiu...] .....	116
Muntele .....	117
Rămășagul .....	118
* * * [Singur ies la drumul fără nume...] .....	122
Prorocul .....	124

Frunza-n glic, arămie,  
Cade-n zbor învolburat,  
Numai brazi-n sihăstric  
Haina verde și-au păstrat.  
Sub cea stâncă povârnită  
Nici plugaru-n ierburi moi  
Nu-și mai lasă chinuită  
Roua frunții, de nevoi.  
Fiara-și află vizunia  
Pe ascunsele poteci,  
Luna-i stinsă, doar câmpia  
Argintea-n pâcle reci.

Odată cică Éros bătut fu de femei;  
 Si tulburat la culme copilul înciudat,  
 Dorind să se răzbune, cu arcul încordat,  
 De teama Evelor, găsi mai cu temei,  
 Pe noi să-și verse-amarul, nemaiacruțând nici unul  
 - De vină-i stîrpea voastră! se văietă nebunul.

\*

De-atunci femeia dragoste nu știe!...  
 Și ca pe robii dânscei ne socoate...  
 Așa e și-n pedeapsă, ca-n sclavie:  
 Pe care-s mai cuminți, pe aceia vina cade!

Drumețule grăbit, sub plaiuri n-ai zărit  
 Boschet ascuns, unde visări de mit  
 Pe gânduri cad? Acolo, din vechime,  
 Păzeau altarul muzelor salcâmii  
 Și-un trandafir, odrasla primăverii.  
 Acolo albi mălini sporeau parfumul serii  
 Și scârmăna o salcie pletoasă  
 Zefirul jucăuș, la apa cea spumoasă.  
 Acolo, mai demult, întâia mea iubire  
 Mă-naripa și-mi tulbura simțirea!  
 Acum sunt toate fum. La fel căjoșii nori  
 Se risipesc pe câmpuri sub razele din zori.  
 Toate-au trecut, doar tu fidelă mi-ai rămas  
 Tu, celor suferinzi, balsam pentru impas,  
 O, numai tu, de suflet preașfântă amintire!  
 Iar pentru tine vatră și cuib de fericire  
 Al vârstei candide-ți păstrezi drept chezăsie  
 În fața sortii, ce sicriu-mi știe,  
 Un chip al bucuriei, curat și luminos,  
 Un paloș strămoșesc și-un fluier tângios.

Când inspiratul Rafael  
Desăvârși cu-al său penel  
Icoana Maicii Preacurate,  
Uimit de opera-i pictată  
Se prosternă în fața-i, el!  
Însă, arzând de zor, clanul  
Sleiește-n pieptul lui plăpând  
Și mut, și vlăguit, curând  
El uită focul sfânt, sărmanul.

1829

La fel poetul: abia muza-i  
Surâde – zboară pana lui,  
Renaște sufletul din spuza-i  
Și-o lume farmecă, și-oricui  
Împarte lira-i zvon ceresc,  
Cântând sublimul sufletesc!  
Deodată lira-i amuțește  
Și inima-i încet vestește  
Cum focul harului dispare!  
Dar multă vreme acea stare  
Lucrarea minții mai hrănște.



Respect pentru oameni și cărți

## CĂTRE PRIETENI

Sunt fierbinte din născare  
Și mi-i drag, de obicei,  
Să-mi petrec printre pahare  
Timpul, cu amicii mei.

Nu-mi doresc celebritate,  
Doar iubirii mă încin  
Și mă-nalță peste toate  
Glasul lirci, cristalin.

Dar ades prin veselie  
Sufletu-mi Tânjește frânt,  
Peste larma de beție  
Geme inima de gând.

1  
Nu-i nici înalt și nici frumos,  
Dar în priviri îi ard iubiri.

Pe chipu-soartă crud i-a scos  
Din tinereți numai tristeții.  
De smoală pleata i-a crescut  
Cu buze palide-n suspin  
Deschise ori închise mut  
Revarsă lin cel har divin.  
Se-aprindе prompt când peste el  
Se-adună nori cronicători,  
Detestă gloria la fel,  
Liber rămas chiar și-n impas.  
Zâmbește rar, blestemător  
Pe lumea-n van, unde-i orfan.  
Intrigi, invidie, amor –  
Toate-au pierit ca-n vis urât!

Fiu al naturii mari și reci,  
Fără prieteni pe pământ,  
La fel jertfită stepci seci  
E frunza-n vânt mereu gonind.

2  
Destul de gras, cu mutra flască  
Eroul nostru ponderat  
Râzând arar, mai des el cască,  
Amabil, tanțoș și crispăt.  
Blajin fiind, pentru frumoase  
În toată Moscova-i de râs,  
De-accea-ncălecând Pegasul  
El se retrage-n lumi de vis.  
N-are ocheade prea istețe,  
La modă-i veșnic dichisit,  
Ca pruna coaptă-i sunt pomeții –  
Zice bomondul sastisit.

3  
Viclean, zavistnic, plin de fieră,  
Un renegat primejdios  
La vorbă și la mângâiere,  
Temut de-o lume în tâcere,  
Și-n rezumat: un ticălos.

4  
Lumea-i un fum, el crede, sau plină-i de otravă,  
Pentru un suflet nobil importă numai... slava!

5  
 Mercu e cu zâmbet pe buze,  
 Trăiește iubind tinerește  
 Și simte profund și curat –  
 Dar taina naturii n-o știe. cărți  
 Statornic și sincer cum este  
 Nu-l bântuie patimi fierbinți.

6

Dânsu-i alintat de lene,  
 Somn și oameni de prisos,  
 Pradă poftelor violențe,  
 Nu ia viața-n serios!  
 Blonde plete cad difuze  
 Pe obrazu-i vălurând.  
 Galeș, dă abia din buze  
 Făcând ochi din când în când.

## O MELODIE RUSEASCĂ

1

Alt univers al minții mi-am crăit  
 Și-altor imagini le suflai anume  
 Trăiri, înlanțuite îscusit  
 Și-aievea le-am dat chip, dar nu și nume;  
 Deodată duhul iernii, viscolind,  
 Mi-a spulberat creația-n ruine.

2

Așa apare-n fața gloatei,  
 Cu alăuta din popor,  
 Cel cântăreț lipsit de toate,  
 Dar liber și risipitor!

3

Subit, el scoate-un sunet răvășit  
 Spre lauda iubitei sale, – dar  
 Se rupe struna-n sunetu-i vrăjit –  
 Pornise melodia! – Dar totu-i în zadar! –  
 Nu-i nimeni s-o fi dus la bun sfărșit.

Duh senin de altădată,  
 La ce bun din nou  
 Respect Răscolești cenușa-n vatra cărții  
 Dorului-ecou?  
 Tu, care hrănești ispita  
 Dulcilor trăiri,  
 Ai putea să-n torci clipita  
 Fosteii fericiri?  
 Unde-mi sunteți, mândre cete,  
 Bunuri ce-am râvnit?  
 Gura beznei, râul Letei  
 Le-a-nghișit!  
 Tânăr sunt, însă făptura  
 Obosită mi-i;  
 Străbătut-au frigul, ura  
 Cuibul inimii!

CĂTRE \*\*\*

Nu mă vrăji cu nurii tăi,  
 Mi-i focul stins și pleata ninsă.  
 Sunt ani de când alți ochi mișei,  
 Oh! inima-mi străpung învinsă.

De dragul lor uitasem tot  
 Pentru o clipă neuitată;  
 Dar astăzi doru-n van le port,  
 Orfan de lumi ca niciodată.

La fel în noapte un hoinar,  
 Când vede-o lumișină-n cale,  
 Aleargă,-ntinde mâna, dar –  
 Numai abisul sub picioare.